

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMŲINIŲ SAJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMTINYS

2002 m. rugsėjo 19 d. Nr. 38 (516) Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Lazdijuose pagerbti kovojušieji už laisvę

Istorija dar gyva – ji ne tik menama, bet ir skaudžiai lig šiol išgyvenama jos liudininkų širdyse.

LPKTS Lazdijų skyriaus tarybos pastangomis, padedant šauliams ir rajono merui Jonui Matulevičiui, Lazdijuose, tose vietose, kur gulėjo išniekinti partizanų kūnai, pastatyti paminklai. Vienas iš jų – gatvių sankryžos aikštė – skirtas žuvusiems, nukankintiems ir negrįžusiems, atminti. Kitas pastatytas šalia tremties muziejaus “Kraujo takais”. Šį kopyltulpį išdrožė ir pastatė kaip auką buvęs politinis kalinys, Norilsko

sukilimo dalyvis Antanas Volungevičius.

Rugpjūčio 23 dieną abu paminklus pašventino Lazdijų parapijos klebonas. Skaudžią praeitį prisiminė tų dienų liudininkai. Pasakojimus dainomis papildė Lazdijų skyriaus “Laisvės kovų dainų” ansamblis (vadovė Edita Kaknevičienė). Dalyvavo rajono valdžios atstovai.

Šis renginys visiems priminė, koks skausmo ir netekčių kelias nueitas siekiant laisvės.

Natalija RASTENIENĖ
Nuotr. kopyltulpis prie tremties muziejaus

Fondo parama – labiausiai stokojantiems

Į “Tremtinio” redakciją užsukantys buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai dažnai domisi materialine parama gydymuisi bei artimųjų laidojimui ir kitais dalykais.

Paprašėme Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo, aukų rėmimo ir atminimo įamžinimo fondo atsakingąjį sekretorių Juozą BUTRIMĄ papasakoti apie šio fondo veiklą ir paaiškinti, kaip galima tokią paramą gauti.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo, aukų rėmimo ir atminimo įamžinimo fondas įkurtas 1998 m. balandžio 7 d. Vyriausybės nutarimu. Pagal

patvirtintus nuostatus, šis fondas materialiai remia pasipriešinimo okupacijai dalyvius. Vienkartinėms pašalpoms skiriama 80 proc. šio fondo biudžeto, likusios lėšos skiriamos istorinio atminimo įamžinimo reikmėms.

Fondo valdybą sudaro 7 asmenys, vadovaujami fondo valdybos pirmininko, pavaduotojo ir narių. Fondo valdymas ir darbo organizavimas vykdomas pagal fondo darbo reglamentą. Fondo darbą, be pirmininko, dar vykdo atsakingasis sekretorius, finansininkas ir sekretorius kasininkas. Valdybos posėdžiai kviečiami ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

(keliamą į 2 psl.)

LPKTS valdybos nutarimas

2002 09 05

1. Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose, kurie įvyks 2002 m. gruodžio 22 d., paremti Valdo Adamkaus kandidatūra.

2. Nepritarti Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvai surengti referendumą teikiamoms nuostatoms priimti:

a) referendumas skelbiamas piliečių iniciatyva, jeigu jo reikalauja ne mažiau kaip 100 tūkst. rinkimų teisę turinčių Lietuvos Respublikos piliečių;

b) Seimas privalo svarstyti įstatymo projektą, jeigu jį siūlo 20 tūkst. rinkimų teisę turinčių Lietuvos Respublikos piliečių;

c) Seimas gali atmesti Lietuvos Respublikos piliečių pasiūlytą įstatymo projektą, jeigu prieš projektą balsavo 2/3 visų Seimo narių, ir kt.

Ingrida VĖGELYTĖ

Žinios iš Seimo

Kairiųjų Seimas patvirtino slaptus “Williams” ir “Jukos” sandėrius

Amerikiečiams gėdingai perdavus rusams vieną iš svarbiausių strateginių šalies energetikos ūkio įmonių – “Mažeikių naftą” – turbūt vieningai apie Lietuvai gresiantį pavojų nepabūgo garsiai prabilti konservatoriai ir buvę politiniai kaliniai bei tremtiniai. Pastarieji protestuodami žygiuos per Lietuvos kaimus ir miestus miestelius į Vilnių. Pakeliui į sostinę buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai bendraus su Lietuvos žmonėmis, aiškins jiems susidariusią padėtį. Juos tai daryti įgalioja jų statusas ir moralinė pareiga Tėvynei. Juk ne visus užliūliavo nelaisvės penkiasdešimtmetis. Kai kurie supranta, kad Lietuvoje dedasi keisti dalykai. Praėjusią savaitę keisti dalykai vyko ir Seime: buvo priminėjami įstatymai, kuriais “Jukos” buvo suteiktas strateginio investuotojo statusas ir taip suteikta teisė valdyti “Mažeikių naftą”. Labai keistas įstatymas. Juk žiniasklaidoje Vyriausybės atstovai aiškino, kad “Jukos” iš “Williams” perpirkusi dalį “Mažeikių naftos” akcijų nusipirko ir valdymo teisę. Neva nieko čia jau padaryti nebegalima. Taškas. Jei ką – britų teisė kaipmat Lietuvą privers

laikytis sutarties. Tai kam tada dar įstatymas, kuriuo ta teisė ir atiduota?

Seimo užkulisiuose rimtai spėliota, ar nereikėtų A.Juozaičiui, prieš keletą metų mosavusiam plyta prieš amerikėnų atėjimą į “Mažeikių naftą”, tą plytą sugražinti. Juk dabar tokiomis pačiomis sąlygomis į Mažeikių koncerną ateina rusai. Tad kodėl jiems negrasoma plyta?

Priiminėjant minimą įstatymą turbūt aktyviausiai dirbo Seimo narys Vytautas Landsbergis, kuris šiam įstatymui pateikė net keletą pataisų. Suprasdamas, kad kairiųjų dauguma vis tiek šį įstatymą priims ir Mažeikių įmonę atiduos rusams, jis stengėsi Lietuvai išsiderėti kuo geresnių sąlygų. Deja, kairieji pademonstravo ypatingą rimto susirgimo – “landsbergiofobijos” stadiją. Nė vienas šio Seimo nario pasiūlymas jiems neįtikio. Netgi toks nekaltas, kaip prašymas į įstatymą įrašyti, kad “Mažeikių naftą” gali valdyti tik nepriekaištingos reputacijos įmonė.

Seimo narys A.Kubilius siūlė Seimui nusiraminti, nepriiminėti šio įstatymo skubos tvarka ir gerai apmąstyti Lietuvos padėtį ir galimus sprendimo būdus.

“Ar nėra kitokio varianto, pavyzdžiui, išpirkti akcijas, kiek Vyriausybė dar gali, (keliamą į 3 psl.)”

Aktualijos

■ Seimas pritarė nutarimo projektui dėl Lietuvos karių siuntimo į Afganistaną dalyvauti antiteroristinėje operacijoje. Nutarimui pritarė 58 parlamentarai, 12 buvo prieš, 17 susilaikė.

■ Seimas priėmė naujos redakcijos Pilietybės įstatymą, kuris leis likti Lietuvos piliečiais asmenims, priėmusiems kitos šalies pilietybę. Pagal iki šiol galiojantį įstatymą, kitos valstybės pilietybę įgijęs asmenys netekdavo Lietuvos pilietybės.

■ Seimas atmetė piliečių inicijuotą Valstybinio socialinio draudimo pensijų įstatymo pataisą, kurioje buvo siūloma sumažinti pensinį amžių, tačiau žadama ieškoti kitų būdų sprendžiant per “jaunų” pensijai ir per “senų” darbui gauti žmonių problemas.

■ Nyderlanduose registruota ribotos atsakomybės bendrovė “Yukos Finance” patvirtinta investuotoju, perimančiu JAV bendrovės “Williams International” teises ir pareigas.

■ Opozicinė Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) reikalauja, kad A.Brazausko Vyriausybė būtų atsargesnė išleisdama Rusijos kapitalo įmones.

■ Dešimt parlamentarų – priklausančių Lietuvos liberalų sąjungai, Lietuvos centro sąjungai, Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungai – kreipėsi į Generalinį prokurorą A.Klimavičių prašydami ištirti, ar 1999 m. Vyriausybei vadovavusio R.Pakso veiksmuose nebuvo nusikaltimo sudėčių ar aplaidumo.

■ Europos Komisija turi aptarti galimybę dėl “Kaliningrado pasų” šio Rusijos anklavo gyventojams, kurie Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare per jos teritoriją norės vykti į Rusiją.

■ Ukraina. J.Timošenko pareiškė, kad akcijos prieš šalies prezidentą bus tęsiamos.

■ Pasaulis išgirdo naujieną: Irakas nusileido tarptautiniam spaudimui ir pareiškė esąs pasirengęs be išankstinių sąlygų išleisti į šalį JTO ginkluotės inspektorius.

■ Pakistane sulaukytas ir šiuo metu Jungtinėse Valstijose laikomas vienas labiausiai pasaulyje ieškomų žmonių – Ramzis bin al-Šaiba. Įtariama, kad jis buvo vienas iš pagrindinių rugsėjo 11-osios išpuolių rengėjų.

“Lietuvos aidas” vyriausiajam redaktoriui A. Pilveliui

Nuoširdžiai sveikiname “Lietuvos aidas” kolektyvą laikraščio 85-erių metų sukakties proga. Džiaugiamės, kad “Lietuvos aidas” randame puikios publicistikos, įdomių rašinių, atskleidžiančių objektyvią istorinę tiesą, vertingos informacijos.

Linkime “Lietuvos aidas” vyriausiajam redaktoriui ir visam kolektyvui neišduoti tautos idealų, vesti skaitytojus tiesos keliu.

LPKTS pirmininkas Povilas Jakučionis
LPKTS valdybos pirm. Antanas Lukša
“Tremtinio” redaktorė Audronė Kaminskienė
2002 09 09
Kaunas

Fondo parama – labiausiai stokojančiams

(atkelta iš 1 psl.)

Žmonės, kuriuos fondas privalo remti, sensta, juos dažniau kamuoja ligos, vis daugiau jų miršta, todėl kasmet didėja ir paramos poreikis. Deja, iš valstybės biudžeto lėšų tam skiriama vis mažiau. Per puspenktų metų šie asignavimai sumažėjo nuo 580 tūkst. iki 430 tūkst. litų per metus. Taigi vienkartinę pašalpų vidurkis irgi pasikeitė nuo 379 litų iki 290 litų.

Pastaruoju metu žymiai padaugėjo prašančių paramos laidotuvių išlaidoms padengti. Dėl lėšų stokos fondas priverstas sumažinti ir šią pašalpą.

Kasmet gauname apie 1500 prašymų vienkartinę pašalpą gauti, iš kurių patenkiname apie 1300. Dėl lėšų stokos nesiskiriame pašalpos, jei asmenys nėra socialiai remtini arba jie neturi nukentėjusiojo asmens statuso.

Nuo šių metų pradžios susikauptė apie 200 prašymų, pakartotinai atidedamų. Jų dėl lėšų stygiaus fondas negali patenkinti.

Šiuo klausimu fondo valdybos pirmininkas pateikė raštus LR Seimo dviejų komitetų pirmininkams, LR Vyriausybei – Finansų ministerijai dėl kitų metų (2003) asignavimų iš valstybės biudžeto padidinimo, taip pat prašyta papildomai skirti lėšų ir šiemetams.

Paramos skyrimo leidybai ir atminimo įamžinimui prašymų kasmet susidaro apie 50 ir tik apie 30 galime patenkinti.

Kiekvieno pareiškėjo prašymą fondo valdyba svarsto individualiai. Asmenys, turintys teisę ir pageidaujantys gauti paramą, šio LGGRTARAI fondo valdybos vardu pateikia prašymus: asmeniškai ar

ba paštu (adresas: LGGRTARAI, Didžioji g. 17/1, Vilnius LT-2001; tel. (8-5) 2314379).

Prie prašymo pridedami dokumentai, patvirtinantys asmens tapatybę ir pagrindiantys paramos poreikį. Jei prašymai įteikiami asmeniškai, atvykus reikia turėti pasą ir teisių atkūrimo ar rezistentų statuso pažymą. Jei šie prašymai siunčiami paštu – būtina pridėti minėtųjų dokumentų kopijas, patvirtintas notaro, seniūno ar politinių kalinių ir tremtinių ar rezistencijos dalyvių organizacijos vadovo parašu ir antspaudu.

Sergantys pristato pažymą iš ligoninės ar poliklinikos, invalidai – invalidumo grupės pažymą.

Taip pat būtina pridėti pažymą apie gaunamas pajamas arba pensijos dydį (“Sodros” šakneles). Prašymai turi būti su pareiškėjo parašu.

Prašant paremti leidybą rezistencine tematika, būtina pateikti spausdintą kūrinių tekstą bei autoritetingų recenzentų vertinimą, jo tiražą, nurodyti prašomos paramos dydį.

Prašant paramos atminimo įamžinimui (grupei asmenų) būtina pateikti statomo paminklo brėžinį ir numatomą sąmatą.

Šios lėšos pervedamos atitinkamoms leidykloms, spaustuovėms ar paminklo rangovui, pateikus sąskaitą-faktūrą. Dokumentų duomenys tvarkomi kompiuterizuotai.

Šiuo metu galime padėti tik labiausiai stokojančiams nukentėjusiems nuo okupacijų asmenims.

Kalbėjosi
Elvyra ŽEIZIENĖ

Vizitas pas Prezidentą

Dvidešimt penkios visuomeninės organizacijos (dauguma iš Kauno) rugpjūčio 21 d. kreipėsi į JE Prezidentą Valdą Adamkų, prašydamos jį balotiruotis antrajai kadencijai. Rugpjūčio 27 d. šį prašymą Prezidentui įteikė Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacijos komiteto pirmininkas, Europos Sąjungos ateities Lietuvos Forumo tarybos narys, KMU profesorius Arimantas Dumčius. Jis buvo paprašytas atstovauti dvidešimt penkioms visuomeninėms organizacijoms, pasirašiusioms kreipimąsi. Prezidentas priėmė profesorių ir su juo kalbėjosi įvairiais visuomenės ir valstybės gyvenimo klausimais. “Tremtinio” redakcija paprašė prof. Arimantą DUMČIŲ papasakoti apie šį pokalbį mūsų skaitytojams.

Kodėl sujudo mūsų visuomenė prieš prezidento rinkimus, motyvas aiškus – tai valdžios stabilumo siekis visų politinių daugumų, kurios turi savo specifinių tikslų. Kairieji nori įtvirtinti pradėtus sandėrius, dešinieji bandys susivienyti apie V. Adamkų. Prezidento rinkimuose varžysis dvi tendencijos: vakarietiškos gyvenimo patirties bei išminties ir jaunatviško geranoriško veržlumo, daugiau paremto entuziazmu, o ne patirtimi. Todėl minėtosios 25 visuomeninės organizacijos paprašė Prezidento atstovauti pirmajai kryptčiai, juo labiau kad ir mes jaučiame, jog V. Adamkus geriau atstovaus demokratėjančiai Lietuvos bendruomenei, jos intelektui ir mūsų visų bendram siekiui – kuo geriau integruotis į Europos Sąjungą. Valdas Adamkus tarptautinės politikos arenoje yra gerai žinoma asmenybė, todėl nuo jo labai daug priklausys ir Lietuvos įvaizdis Vakarų pasaulyje. Nepaisant kai kurių jo padarytų klaidų, Valdas Adamkus šiuo metu yra pati

realiausia kandidatūra į prezidentus. Tarp kitko, Prezidentas Valdas Adamkus pokalbio metu dėl šių klaidų nuoširdžiai atsiprašė mūsų visuomenę ir pasakė, kad tai buvo per didelio jo pasitikėjimo įvairiomis vyriausybėmis ir užsienio kompanijomis bei visuomenėmis ir politinėmis jėgomis, dar galutinai nesukristalizavusiomis, rezultatas. Tačiau ateityje į šias klaidas bus atsižvelgta ir Prezidento strategija bus atitinkamai koreguojama.

Prezidentas pasiteiravo, kokios problemos ir kokie klausimai šiuo metu jaudina visuomenines organizacijas. Pirmas klausimas buvo apie tai, jog mūsų valdžios institucijos nelaiiku atsako į žmonių paklausimus ir laiškus. Tai ypač būdinga Seimo komitetams. Kadangi pokalbyje dalyvavo ir jo padėjėja, Prezidentas nurodė priminti tai aukščiausios valdžios institucijoms.

Buvo teirautasi ir dėl nuosavybės problemų, kurias teisingai ir europietišškai spręsti vengia mūsų Seimas ir

Vyriausybė. Esant keliems Seimo sprendimams dėl nuosavybės, ypač privatizuojamų namų nuomininkams, šiandien jau aišku, kad tai yra didžiulė klampynė, į kurią įbrido mūsų valstybė, nes pažeidžiamos ir nuomininkų, ir savininkų teisės. Savininkai nesutiks perleisti savo nuosavybės be atitinkamos kompensacijos dabartinėmis kainomis. Prezidentas atsakė, kad jis visada bus nuoseklus nuosavybės teisių gynėjas ir kad šiandien didelis galvos skausmas, kaip šioms abiem grupėms, ypač Kaune, šią problemą išspręsti. Prezidentas pakartotinai kreipsis, kad šie neadekvatūs sprendimai būtų stabdomi Konstituciniame Teisme. Kartu teko nurodyti ir Konstitucijos 106 straipsnį, kuriame prezidento galios yra vertinamos prieštarai: ketvirtas punktas prieštarauja penktam (vienas punktas suteikia prezidentui tam tikras galias, o kitas jas sumažina). Prezidentas V. Adamkus iš karto iškviatė teisininką ir atkreipė į tai šio dėmesį.

(keliamą į 4 psl.)

Ar tai antroji nacionalizacija?..

1994 m. LR Konstitucinis Teismas pripažino, kad okupacinė valdžia, nacionalizuodama Lietuvos piliečių nekilnojamojo turto, šiuo metu yra pati

1994 m. LR Konstitucinis Teismas pripažino, kad okupacinė valdžia, nacionalizuodama Lietuvos piliečių nekilnojamojo turto, šiuo metu yra pati

Manome, kad LR Seimo Nuosavybės atkūrimo įstatymo 2002 07 04 2, 10, 12, 13, 15, 16, 20, 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas prieštarauja:

- LR Nepriklausomybės Kovo 11-osios Aktui ir kitiems aktams, ginantiems žmogaus teises, bei politinio Kopenhagos kriterijaus daliai;
- principinėms nuosavybės apsaugos ir nuosavybės teisių atkūrimo į nekilnojamojo turto nuostatoms, LR Konsti-

tucijos 23 straipsniui ir šiurkščiai pažeidžia žmogaus teises, Jungtinių Tautų Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 17 str.;

- prioritetinio nuosavybės teisių atkūrimo natūra bei teisinio suvaržymo mažinimo principams, ne kartą akcentuotiems LR Konstitucinio ir Aukščiausiojo Teismo sprendimuose, bei LR civilinio kodekso 4.100 str. 4 daliai;

- įstatymas neatitinka teisinio stabilumo nuosavybės teisių atkūrimo srityje ir pažeidžia LR Konstitucijos 29 straipsnyje įtvirtintą lygiateisiškumo prieš įstatymą principą (savininkams jau grąžinta natūra 70-80 proc. nekilnojamojo turto);

- įstatymo pataisos pažeidžia Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, kuri Lietuvoje įsigaliojo nuo 1996 05 24;
- prieštarauja LR ir tarptautinėms galiojančioms teisi-
nėms normoms;

- įstatymui nepritarė ir veto LR Prezidentas – Lietuvos Konstitucijos garantas.

LR Konstitucinis Teismas 1998 m. yra nurodęs, kad jei namo savininkas pareiškia norą susigrąžinti namą natūra, nuomininkų padėtis nesikeičia, bet jie neturi teisės šios namo privatizuoti. Taip pat Konstitucinis Teismas yra ne kartą minėjęs, kad įstatyme turi būti nurodytas konkretus visuomenės poreikis. Todėl manome, kad patalpų pagal šio įstatymo redakciją negalima paimti, kadangi visuomenės poreikiu negalima laikyti nuomininkų privačių interesų tenkinimo ir tai prieštarauja LR Konstitucijai ir Konstitucinio Teismo nuomonei. Tą patvirtino 2002 05 10 LR Konstitucinis Teismas, išnagrinėjęs civilinę bylą Nr.15/2000 Kauno apskrityje Žemės ūkio universiteto (ieškovas – Panevėžio apygardos teismas).

(keliamą į 4 psl.)

Žinios iš Seimo

(atkelta iš 1 psl.)

ir parduoti jas kad ir tam pačiam Europos plėtros rekonstrukcijos bankui? Išpirkti ir parduoti Vakarų naftos kompanijai. Ar šiandieninė Vyriausybė bandė paklausti kitų Vakarų naftos kompanijų, ar jos nebūtų suinteresuotos ateiti į šį verslą, už kurį "Jukos" moka daugiau, negu 1999 metais buvo mokama? Galų gale išpirkti ir parduoti tas akcijas tai pačiai "Jukos" kompanijai, bet su savo sąlygom. Jeigu jau 1999 metų sąlygos tokios blogos, tai išsipirkime tas akcijas ir parduokime savo sąlygom, kur kas geresnėms. Vyriausybė nieko nedaro ir nieko nepaaiškina, kodėl ji to nedaro", - sakė A.Kubilius. Kaip ir kiti TS (LK) frakcijos nariai, A.Kubilius nemanė, kad šio įstatymo Lietuvai iš viso reikia.

"Na, dabar iš esmės kam reikalingas šis įstatymas? Mums viceministras Eidukevičius Biudžeto ir finansų komitete aiškino, kad jis reikalingas "Jukos" kompanijai. Lietuvos Vyriausybei, Lietuvos Seimui jis nėra reikalingas. O kam reikalingas "Jukos" kompanijai? Aš suprantu - tam kad, kaip aiškino Saugumo departamentas savo išvadoje, "Jukos" galėtų vienašališkai investuotojo sprendimu perduoti savo teises ir pareigas, dėl ko Lietuvai kiltų grėsmė. Taigi, gerbiamieji kolegos, ar iš tiesų reikia skubėti?"

Taip pat ir dėl to, kad šis sprendimas reikalingas ir tam, kad "Jukos" kompanija įsigydama akcijas pagal iki šiol galiojančias sutartis visų "Williams" kompanijos teisių ir pareigų be šio Seimo sprendimo neperims", - sakė A.Kubilius.

Deja, visos dešiniųjų partangos buvo bergždžios. Kairioji Seimo dauguma šį įstatymą priėmė.

Seimo darbotvarkėje - vėl nukentėjusiųjų valstybinės pensijos

Kitą savaitę Seime vėl bus sprendžiamas valstybinių pensijų strībams klausimas. Dėl šio klausimo buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai ne kartą protestavo, Seimo posėdžių salėje surengė tikrą apgultį kairiesiems. Ir, beje, labai sėkmingą. Deja, buvę komunistai nenori susitaikyti su pralaimėjimu ir savo ketinimų neatsisako.

Iki šiol valstybinė nukentėjusiųjų pensija buvo mokama nukentėjusiems nuo okupacijų asmenims, daugiausia - buvusiems politiniams kaliniams ir tremtiniais bei jų artimiesiems. Taip pat ji mokama ir Antrojo pasaulinio karo dalyviams, išskyrus tuos, kurie dirbo sovietinėse represinėse struktūrose (KGB, NKVD, MGB ir t.t.). Konstituciniam Teismui šią vasarą nutarus, kad visas Valstybinių pensijų įstatymas negalioja, nes jį pasirašė tam per mažai įgaliojimų turėjęs tuometinis Seimo pirmininko pavaduotojas Arvydas Vidžiūnas, lyg ir nustojo galios ir nukentėjusiųjų valstybinės pensijos mokėjimo apribojimai.

Kairieji suskubo naudotis šia padėtimi ir pareiškė, kad Antrojo pasaulinio karo veteranams, nepaisant to, ar jie talkino lietuvių tautos genocido vykdytojams, ar ne, bus mokamos nukentėjusiųjų pensijos. Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai jau šią vasarą galėjo būti sulyginti su talkinisiais jų egzekutoriams. Tik politinių kalinių ir tremtinių atstovams Seime vieningai spaudžiant premjerą A.Brazauską, klausimas dar sprendžiamas. Šių pensijų mokėjimas dar nepradėtas. Pats A.Brazauskas kreipėsi į Konstitucinį Teismą, kad būtų išaiškintas šis teisinis kazusas.

Seime šis klausimas taip pat sprendžiamas. Pirmieji suskubo politiniai kaliniai. Rugsėjo 24 d. Seime bus pristatomos P.Jakučionio ir A.N.Stasiškio Valstybinių pensijų įstatymo pataisos, kuriomis būtų apribojamas valstybinių nukentėjusiųjų pensijų mokėjimas, kad ji nebūtų skiriama buvusiems strībams. Valdančioji dauguma, matyt, taip pat nelabai pasikliauja Konstituciniu Teismu. Socialdemokratai A.Salamakinai ir S.Burbienė taip pat pateikė Valstybinių pensijų įstatymo pataisas. Tad P.Jakučionio ir A.Stasiškio pataisoms vėl reikėtų stiprios rinkėjų paramos. Nes kairiųjų Seime parlamentarų paramos nėra ko tikėtis.

Tiesa, dabar jau nepavyktų pateikti į Seimo posėdžių salę. Mat po pastarojo karto, kai buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai savo dalyvavimu ir darnia daina Seimo posėdyje sutrukdė kairiųjų kėslams, į posėdžių salę įėjimas apribotas. Dabar paprastas Seimo narys į salę žmonių atsivesti negali. Tam reikia Seimo valdybos nario leidimo. O iš dešiniųjų mažumos Valdyboje atstovų nėra.

Šalia oficialiosios - kairiųjų Lietuva

Šalia oficialiosios - kairiųjų Lietuva

Atrodo, kad Lietuvoje premjeruojant A.Brazauskui dori valstybininkai, darantys viską, kad Lietuva, kaip suvereni valstybė, išlaikytų šį statusą, turi ir turės darbo iki soties. Tik Tėvynės Sąjungos frakcija Seime suprato ir teisingai įvertino Vidaus reikalų ministerijos sekretoriaus Virgilijaus Bulovo neoficialius "pasvarstymus" apie būsimas vizas Rusijos piliečiams kelionėms į Kaliningrado sritį, kurie kertasi su oficialia Lietuvos pozicija ir užsienio politika.

Siekdama suderinti savo vizų režimą su Šengeno erdvės sutarties reikalavimais, Lietuva įsipareigojo kitų metų sausį panaikinti vizų lengvatą per šalį važiuojančių Rusijos traukinių keleiviams, o nuo 2003 liepos 1 dienos vizos bus reikalingos ir Kaliningrado srities gyventojams, vykstantiems į Lietuvą ir per ją automobiliais. O V.Bulavas pasiūlė atsisakyti įvesti tranzitines vizas traukinių keleiviams, jeigu Rusija pasirašys su Lietuva readmisijos sutartį, arba išduoti tranzitines vizas automatiškai visiems įsigijusiems traukinio bilietai.

Minimas ministerijos sekretorius ne tik "pasvarstė" apie tokią Lietuvai žalingą galimybę, bet ir neva neoficialaus pokalbio metu pasiūlė ES pirmininkaujantį Danijos ambasadorei Lietuvoje jo minimą variantą pateikti Lietuvai kaip ES pasiūlymą. Mat kairiųjų Lietuva leistų rusams įvažiuoti į šalį be vizų, bet jai "nepatogu" pačiai tai padaryti. O štai jei ES pasiūlytų Lietuvai, tai tada oficiali Lietuva būtų priversta tokią pasiūlymą svarstyti.

Tėvynės sąjungos frakcija praėjusį pirmadienį į Seimą pasiaiškinti dėl savo pareigūno veiksmų išsikvietė vidaus reikalų ministrą Juozą Bernatonių. Jo pasiaiškinimai pasvarstė "blogiausius variantus", kurie galėtų ištikti Lietuvą, skambėjo apgailėtinais. V.Landsbergis su ministru kaip su mažamečiu vaiku aiškinosi, ar V.Bulavas yra meškeriotojas, ar vis dėl to atsakingas valstybės tarnautojas, privalantis atsakyti už savo veiksmus. O V.Bulovo susitikimą su Danijos amba-

sadore Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkas Vytautas Landsbergis ironiškai vadino "pasimatymu su dama", "randevu". J.Bernatoniš atkakliai gynė ministerijos sekretorių ir berods net nežada kaip nors bausti šio valstybės tarnautojo. Ši kairiųjų ministro pozicija privertė konservatorius daryti išvadą, kad V.Bulavas tėra iešmininkas, kuris uždega žalią šviesą kairiųjų Vyriausybės neoficialiai politikai. Frakcija iš J.Bernatoniš reikalavo oficialiu pareiškimu patvirtinti, kad valdančiųjų pozicija minimu klausimu nesikeičia ir nesiskiria nuo oficialios Lietuvos pozicijos.

Dar daugiau. Savo pareiškimu dėl premjero A.Brazausko kapituliavimo tranzito į Kaliningradą klausimu TS (LK) frakcijos pirmininkas Andrius Kubilius apgailestavo, kad "kiekvieną kartą tik opozicijos pasipriešinimas gelbėdavo Lietuvą nuo pražūtingo A.Brazausko neapdairumo ar bestuburiškumo".

Jis mano, kad po A.Brazausko kalbos per Lietuvos radiją rugsėjo 17-ąją tapo aišku, jog Lietuvos Vyriausybė sutiko nusileisti Rusijos spaudimui dėl bevizio Rusijos traukinių tranzito per Lietuvos teritoriją. "Premjero kalbos apie bevizių "greitųjų" traukinių tranzito galimybes per Lietuvą akivaizdžiai prieštarauja Seimo frakcijų išreikštai nuostatai, kad bet kokios Rusijos tranzito per Lietuvos teritoriją lengvatos gali būti priimtinos tik tuo atveju, jeigu jos bus viėnodai taikomos visose su Kaliningrado sritimi besiribojančiose valstybėse ir jeigu jos neprieštaraus Šengeno sutarčiai. Ši pareiškima pasirašė ir A.Brazausko vadovaujamos socialdemokratų partijos frakcija Seime. Tokia kapituliacinė Lietuvos premjero pozicija, faktiškai pakartojanti anksčiau pasirodžiusias "laisvo piliečio" V.Bulavo iniciatyvas, sudaro galimybes Europos Sąjungai ir Rusijai susitarti už Lietuvos nugaros dėl Lietuvai nenaudingų Rusijos tranzito sąlygų", - teigė A.Kubilius savo pareiškimu.

Jis primena, kad derybose dėl Lietuvos gyvybinių strateginių interesų A.Brazauskas kapituliuoja ne pirmą kartą. Taip buvo 1993 metais, kai Rusija reikalavo lengvatinio karinio tranzito, taip buvo 1995 metais Maišiagaloje, tas pats kartojasi ir dabar. "Kinakdrebystė ypač pasireiškia, jeigu derėtis tenka su Maskva", - konstatuoja A.Kubilius.

Draugai Vytenis ir Artūras

Seimo pirmininkas A.Paulauskas pagaliau atskleidė tai, kas jau seniai buvo žinoma. Pasiskelbė kandidatu į prezidentus, tuo mesdamas pirštine vadinamųjų socialdemokratų kandidatui V.Andriukaičiui. Aišku, kad A.Paulauskas ir šį kartą tikėjosi, kad neokomunistai, buvusiam "krikštateviui" A.Brazauskui atsisakius kelti savo kandidatūrą, jį parems. Tačiau, kaip teigia kai kurie partiniai bosai, dar prieš porą metų, kai V.Andriukaitis padovanojo savo partiją ir jos pavadinimą neokomunistams, jam buvo pažadėta, jog už tokią dovaną raudonajam Vyteniui bus patiestas raudonas kilimas į prezidentūrą. Pats partijos vadas ir premjeras nusprendęs likti premjeru, matyt, iki gyvos galvos, atrodo, nelabai patenkintas savo partiečių pasirinkimu. Juk visiems aišku, kad A.Paulauskas turi kur kas didesnes galimybes tapti Daukanto gatvės rūmų šeimininku nei draugas Vytenis. Na, o pats A.Paulauskas jau iš anksto tiesiog išeidė socdemų kandidatą - pareiškė, kad pagrindiniais savo varžovais rinkimų kovoje laiko dabartinį Prezidentą V.Adamkų, sraigtasparniu drebinantį orą R.Paksą ir K.Bobelį. Tiesa, pastarasis irgi pareiškė esąs visiškai tikras, jog pateks į antrąjį rinkimų ratą. Ir dar labai svarbų dalyką paminėjo Seimo pirmininkas pabrėždamas, kad rinkimų kova bus nuožmi. Tai reiškia, kad V.Andriukaičiui norom nenorom teks kautis ne tik su Prezidentu V.Adamkumi, bet ir su koalicijos partneriu A.Paulausku. Kitas dalykas - pinigai. Vargu ar vietiniai oligarchai pakrapštys savo pinigines neperspektyviam kandidatui Vyteniui remti. Akivaizdu, kad A.Paulauską finansuos pirmiausia Seimo Ekonomikos komiteto pirmininkas oligarchas V.Uspekichas. Tikriausiai ir Rusijos "Jukos" duos. Juk ne be reikalo taip stengėsi.

Tokioje situacijoje neišvengiamai padidės trintis tarp koalicijos partnerių - socdemų ir socialliberalų. Todėl kalbėti apie produktivų Seimo darbą iki metų pabaigos net nėra prasmės. Ir čia atsiveria didžiulis veiklos baras premjerui A.Brazauskui tampant už virvučių dartinę daugumą.

Jonas BALNIKAS

Vizitas pas Prezidentą

(atkelta iš 2 psl.)

Toliau buvo kalbama apie Antikorupcinio įstatymo projekto tobulinimą, kuris įstrigo jau keletą metų. Jis guli stalčiuose. Kuriamos naujos komisijos šiam įstatymui įgyvendinti, tačiau darbas nejudą iš vietos.

Taip pat atkreipiau dėmesį ir į dvigubos pilietybės įstatymo pataisų siūlymą. Būtent tiems žmonėms, kurie pokario metais pasitraukė į užsienį arba po tremties negrįžo iš Rusijos, ir trečiai grupei – jaunimui, kuris baigęs aukštąsias ir specialiąsias mokyklas išvažiuoja į užsienį dirbti ir ten pasilieka, ypač – gavęs tos šalies pilietybę. Mano nuomone, tai patys geriausi mūsų mokiniai. Jie iš karto gauna darbą, išlaiko reikiamus egzaminus, įgyja sertifikatus. Tokių tėvynainių užsienyje yra per 25 tūkst. Jie jau turi šeimas, augina vaikus ir atkakliai siekia užsienio valstybių pilietybės. Tačiau jų širdyje – tėvynės nostalgija. Daugelis įsigiję turto, įgiję specialybę norės grįžti į Lietuvą, tačiau bus praradę Lietuvos pilietybę. Vadinasi, mes prarandame didžiulį intelekto potencialą. Prezidentas apgailestavo, jog mūsų pirmosios vyriausybės nesuteikė galimybės šiems emigrantų grupėms įgyti dvigubą pilietybę. Jis pažadėjo, kad šį klausimą iškels su nauja jėga.

Paskutinis klausimas, apie kurį mes kalbėjome, – ėjimas į Europos Sąjungą. Prezidentas pritarė mūsų minčiai, kad šiuo metu yra trys politinio judėjimo kryptys.

Vieni, norėdami susikrauti sau politinį kapitalą, eina radikaliu keliu, užsivelka Musolinio ar hitlerjugendo uniformas. Jie yra euroskeptikai. Ir gaila, kad dar imponuoja kai kuriems mūsų visuomenės sluoksniams. Jie gadina Lietuvos įvaizdį ir kenkia normaliai demokratinėi Lietuvos raidai. Šis judėjimas būdingas ir Kaunui.

Antroji grupė – tai dabartinės didžiosios daugumos beatodairiškas siekis įstoti į Europos Sąjungą, nepaisant to, ką mes iš to išlošime ir ką prarasime. Tai galima būtų įvardyti kaip keliaklupsčiavimą prieš Vakarus. Trečioji kryptis taip pat už Europos Sąjungą, tačiau ši kryptis reikalauja, kad ėjimas į Europos Sąjungą būtų orus, apmąstytas ir naudingas, numatant savo tikslus bei pozicijas ir tautiškumo, ir ekonomikos atžvilgiu. Ši nuostata ypač svarbi aiškinant žmonėms mūsų ėjimo į Europos Sąjungą tikslus ir prasmę. Žinant lietuvių charakterį, jo tautines ambicijas, visa tai padėtų ne tik mūsų ekonomikai sutvirtėti, bet ir išsaugoti tautinį identitetą, perimti europietišką demokratiją. Tai būtų didžiulis stimulas pakelti Lietuvos ekonomiką ir plėtoti įvairias mokslo ir kultūros sritis. Šito šiandien siekia ir Europos Sąjunga (etnokultūros, regionų rėmimas), tai mes turėtume įgyvendinti ir patys. Dabar diskutuojama dėl Europos Federacijos sukūrimo, kurios esmė ta, jog pastarosios įstatymai būtų viršesni už atskirų federacijos subjektų įstatymus ir Konstituciją. Vargu ar su tuo mažosios valstybės ir tautos, tarp jų ir Lietuva, norės sutikti. Sprendžiant šiuos klausimus, matyt, irgi bus rastas atitinkamas kompromisas. Po to Prezidentui įteikiu "Lietuvių tauta ir pasaulis" I-IV dalis, šį judėjimą jis įvertino labai teigiamai.

Prezidentas padėkojo už mūsų iniciatyvą, palinkėjo sėkmės ir greito susitikimo rinkimų metu. Jis taip pat paminėjo, kad labai palankiai vertina konstruktyvią Lietuvos gydytojų, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos ir kreipimąsi pasirašiusių visuomeninių organizacijų veiklą.

Jums, profesoriau, "Tremtinio" redakcija dėkoja už suteiktą informaciją.

Pratęskite "Tremtinio" prenumeratą

Primename: paštas prenumeratą priima tik iki 15 d.

Užsiprenumeruokite "Tremtinį" ilgesniam laikui! "Tremtinys" išeina kartą per savaitę; prenumeratos kaina su pašto paslaugomis: 1 mėn. - 4 Lt, 3 mėn. - 12 Lt, 6 mėn. - 24 Lt.

Indeksas - 0117.

Nelikite be savo laikraščio!

Ar tai antroji nacionalizacija?..

(atkelta iš 2 psl.)

Konstitucinis Teismas nurodė, kad jei nekilnojamas turtas yra paimamas visuomenės poreikiams, jis negali būti panaudotas ne visuomeniniams poreikiams, t.y. nuomininkams ir privatiems asmenims. Tiek savininkai, tiek nuomininkai yra tos pačios visuomenės nariai. Todėl atimti turtą iš savininkų prieš jų valią ir atiduoti jį nuomininkams – nėra visuomenės poreikis. Valstybė neturi teisės savininkų sąskaita (apiplėšiant juos) spręsti nuomininkų socialinius klausimus.

LR Seimo dauguma piktybiškai nesiskaito su LR kompetentingų teisininkų, LR Prezidento bei Seimo opozicijos nuomone ir vykdo savo buldozerinę politiką – priiminėja, mūsų manymu, įstatymus, kurie šurkščiai pažeidžia žmogaus teises bei LR Konstituciją. Dėl to Lietuvos žmonės yra supriešinti. Toks supriešinimas gali privesti prie didžiulės konfrontacijos valstybėje, sąmoningo turto naikinimo, net iki kraujo praliejimo. Nuosavybės atkūrimas teisėtiems savininkams liečia didžiąją dalį Lietuvos gyventojų. Savininkai miestų, rajonų savivaldybėms jau prieš dešimt metų raštu yra pateikę nuosavybės grąžinimo pasirinkimo būdą. Ir ne dėl savininkų kaltės vienuose miestuose nuosavybė sugrąžinta, o kituose miestuose – ne. Pvz., Kaune daug metų politikų buvo sąmoningai piktybiškai blokuojamas nuosavybės grąžinimas, nevykdant įstatymų ir šurkščiai pažeidžiant žmogaus teises. 1991 m. Nuosavybės grąžinimo įstatymas skelbia, kad miestų, rajonų savivaldybės per tris mėnesius turi išspręsti nuosavybės atkūrimo klausimą, priimant sprendimą. Tačiau šis klausimas per dešimt metų dar neišspręstas ir savininkų prašymai dar nesvarstyti dėl savivaldybių kaltės, nors savininkai nuolat to reikalauja. Nuosavybės grąžinimas buvo numatytas užbaigti iki 2000-ųjų metų. LR Vyriausybė, grąžinant nuosavybę, nevykdo savo duotų Lietuvos žmonėms įsipareigojimų ir vis keičia įstatymus ir datas. Namų savininkams daroma didžiulė materialinė ir moralinė žala: nuo 1991 metų nei nuomininkai, nei valstybė savininkams nemoka jokios nuomos už namų eksploataciją, namų niekas neremontuoja, namai griūna, didelė dalis jų yra avarinės būklės. Dauguma savininkų, kuriems atkurta nuosavybės teisė į jų namus, atliko šių namų bėgamąjį ir kapitalinį remontą. Kas dabar pagal šį įstatymą nacionalizuojant ant-

lą kartą šiuos namus apmokės savininko išlaidas už šių namų remontą?

Valstybė gyvena dvilyktus Nepriklausomybės metus. Kuriamo teisingą, demokratinę valstybę, stovime prie NATO ir stojimo į Europos Sąjungą slenksčio. 2002 01 15 ir 2002 07 04 LR Seimo priimti įstatymai praktiškai skelbia Lietuvos savininkams antrąją bolševikinę nacionalizaciją. Norima prieš savininkų valią atimti jų nuosavybę, kaip ir okupacijos metais. LR Seimo dauguma savo veiksmais diskredituoja Lietuvą ir Seimą pasaulio žmonių akyse. Rimti investitoriai bijos investuoti Lietuvoje, kai taip elgiamasi su privačia nuosavybe.

Lietuvos žmonės, LR visuomeninės organizacijos negali nusišalinti nuo fakto, kad valstybės institucijos, Seimas ir Vyriausybė priima antikonstitucinius įstatymus bei poįstatyminius aktus, kurie šurkščiai pažeidžia žmogaus teises bei Lietuvos Konstituciją. Dėl to daroma moralinė ir ekonominė žala Lietuvos žmonėms ir valstybei, o kartu sukeliama didelė sumaištis ir chaosas teisinėje nuosavybės srityje bei Lietuvos teismuose. Taip pat kompromituojama Lietuva kaip demokratinė, teisinė valstybė, griauamas stabilumas valstybėje, supriešinami Lietuvos žmonės.

Gerbiami Seimo nariai, kas belieka daryti paprastam Lietuvos žmogui – namų, žemės savininkui, kurių dauguma yra politiniai kaliniai, tremtiniai, patyrę pirmąją okupantų bolševikinę nacionalizaciją ir nuėję ilgą, sunkų tragišką gyvenimo kelią. Dabar, praėjus dvylikai Nepriklausomybės metų, jiems vėl tenka patirti antrąją bolševikinę nacionalizaciją. Kas gali apginti juos ir jų teisėtą nuosavybę nuo LR Seimo savivalės ir apiplėšimo?

2002 07 04 LR Seimo priimto Nuosavybės atkūrimo įstatymo 2, 10, 12, 13, 15, 16, 20, 21 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas praktiškai niekuo nesiskiria nuo 2002 01 15 Seimo priimto Nuosavybės atkūrimo įstatymo pataisų įstatymo. Ir pirmas, ir antras skelbia tą pačią antrąją bolševikinę nacionalizaciją. Šis įstatymas tenkina tik mažą dalį nuomininkų, kurie gyvena geruose namuose bei prestižiniuose miestų rajonuose. Daugumai nuomininkų, kurie gyvena blogos būklės bei avariniuose namuose, šis įstatymas nesuteikia jokių socialinių garantijų, ir jie yra šiuo įstatymu nepatenkinti.

Prašome gerb. Seimo narius palaikyti Prezidento veto ir ne-

balsuoti už šio antikonstitucinio įstatymo priėmimą.

Jei šis aukščiau minėtas įstatymas Seimo daugumos būtų priimtas, prašome visus dorus Seimo narius, kurie gina teisingumą ir LR Konstituciją, kreiptis į LR Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar šis įstatymas neprieštaruoja LR Konstitucijai. Kartu prašome 2002 09 10 priimto įstatymo nagrinėjimą Konstituciniame Teisme prijungti prie 2002 01 15 Nuosavybės atkūrimo įstatymo 2, 8, 12, 15, 16, 18, 20, 21 straipsnių pataisų įstatymo nagrinėjimo, kuris yra numatytas nagrinėti LR Konstituciniame Teisme 2002 metais.

Pagarbiai –

LR mokslininkų sąjungos vardu doc. A.Ragauskas
Gydytojų sąjungos vardu gyd. R.Paškauskienė
Jungtinių Tautų asociacijos Lietuvoje vardu V.Mačiokas
Kauno krašto darbininkų sąjungos vardu B.Bučelis
Lietuvos Sąjūdžio tarybos pirm. R.Kupčinskas
LLK sąjūdžio prezidiumo pirm. J.Čeponis
LKKSS valdybos centro pirm. A.Petrusevičius
LLK sąjungos valdybos pirm. J.Burokas
Lietuvos namų ir žemės sklypų savininkų sąjungos pirm. M.Vitkauskas
LPS "Bočiai" pirm. P.Ruzgus
Lietuvos šeimos ūkininkų sąjungos pirm. K.Starkevičius
LŽTGA komiteto pirm. A.Dumčius
LPKTS valdybos pirm. A.Lukša
Lietuvos žemės savininkų sąjungos pirm. A.Vanckūnienė
Lietuvos Nepriklausomybės gynimo Sausio 13-osios brolijos tarybos pirm. J.Bieliauskienė
LML pirm. O.Voverienė
LPKTS Vilniaus sk. pirm. P.Gvazdauskas
LPKTB Vilniaus sk. pirm. G.Daubaras
Lietuvos Sąjūdžio Vilniaus m. tarybos pirm. P.Šakalinis

Redakcijos pastaba. Matyt, LR Seimo nariai atsižvelgė į dvidešimties Lietuvos visuomeninių organizacijų išplatintą Seime kreipimąsi 2002 08 17 ir socialdemokratams bei socialliberalams pritrūko 3 balsų atvesti Prezidento veto.

Tačiau parlamentaram nepritarė valstybės vadovo siūlymui atidėti naujo įstatymo įsigaliojimą iki kitų metų balandžio, kol nuomonę apie jį pareikš Konstitucinis Teismas.

Parduoti užsieniečiams žemę - nusikaltimas

Kasdien vis daugiau diskutuojama dėl žemės pardavimo užsieniečiams. Norėčiau šia tema pasidalyti mintimis.

Pardavę žemę užsieniečiams vargu ar ją vėl kada nors išpirksime. Tai nusikaltimas tautai. Jei žemės savininkas jos nedirba, dirvuoja asmeniniai jo plotai, tai tą žemę galima parduoti saviems, o ne svetimiams. Užsieniečiai ne gero linkėdami nori įsigyti mūsų žemių. Blogiausiu atveju žemės jiems galėtume išnuomoti 10-12

metų. Tada ir patys įsitikintume, ar teisingai pasielgėme, ir užsieniečiai pamatytų, kas iš to gali išeiti. Reikėtų padėti saviems ir skatinti, tada netektų dairytis į svetimą šalį ir ieškoti žemės pirkėjų. Kol Vyriausybė nesudarys palankių sąlygų pelningai parduoti išaugintą produktą, tol vidutinis ir mažąžemis valstietis neturės iš savo žemės pajamų. Tada ir bedarbystė sumažėtų, pakiltų žmonių gerovė.

Juozas JURAITIS
Vilkaviškio r.

Kad nereikėtų lietuviams vykti į svetimas šalis

Kosmopolitai motyvuoja, kad investicijos pakels žemės kainą, ragina kuo greičiau pradėti pardavinėti ją užsieniečiams. Tačiau užsieniečiai pirks tik geriausias žemes ir tik strategiškai patogiose vietose. Išstumti iš tokių žemės plotų, mūsų žmonės net ir gavę subsidijas nepajėgs konkuruoti. Jei produkcijai yra skiriamos kvotos, tad kas turės didesnes galimybes gauti palankesnes kvotas – visiems aišku. "Labdaringi" svetimšaliai griebis riebesnę kėsnį, o ekonomiškai nepaklausios žemės vertė nepakils.

Daržininkystė, gėlininkystė, vaistažolių, spanguo-

lių auginimas nereikalauja didelių plotų, bet šioms kultūroms auginti ir puoselėti reikia nemažai rankų darbo. Pas mus ši žemėnaudos sritis dar tik pradeda vystyti. Tam reikia ne tik didelių investicijų, bet ir psichologinio persiorientavimo. Tam reikalingas ir laikas. Jau nebe pirmus metus į Airiją, Ispaniją kitas šalis vyksta pigi darbo jėga iš Lietuvos. Jei neužleisime strategiškai svarbių ekonominių zonų užsieniečiams, tada lietuviams neteks vykti į svetimas šalis ieškoti pelningesnio darbo.

Edvardas SKRITULSKAS
Palanga

Kur dingo mūsų atmintis?

Atgimimo metais Seredžiaus šlaite iškilo paprastas kuklus (iš kampainių suvirintas) kryžius šiame krašte žuvusių partizanų garbei. Priešais buvusį stribyną pastatytas akmuo su partizanų pavardėmis atrodo apgailėtinais. Nėra prie jo vedančio takelio, nepažymėti partizanų žuvimo metai, trūksta rodyklės, kuri rodytų kelią prie šio kryžiaus. Nors teigiama, kad Seredžiaus šlaituose pakasta apie 100 Lietuvos gynėjų. Tad galima daryti išvadą: trūksta meilės savo krašto istorijai...

Bet gi ne! Dabartinė valdžia pasistengė, kad būtų skubiai remontuojami okupantų palikti jų stabų paminklai. Ne vieno miesto ir miestelio aikštėse dar išlikę okupantų karių ir stribų kapai ir paminklai. Jie dabar vadinami antihitlerinės koalicijos karių kapais. Šie paminklai mums primena žiaurios okupacijos metus. Lietuvai įstojus į NATO bei tapus Europos Sąjungos nare, mūsų miestų ir miestelių aikštėse neturi likti okupantų garbinančių "šedevrų".

Romanas STEPONAVIČIUS

Šiandien mūsų laisvės "gynėjai" – socialdemokratai – visi kaip vienas dūdoja, jog represijas ir tautinį nužmoginimą vykdė ne Komunistų partija. Viskas priklausė nuo KGB. Bet yra dar gyvųjų anų dienų liudininkų, kurie išėję iš sovietinio pragaro prisimena jų veiklą – nuo partinės kuopelės sekretorėlio iki LKP Centro komiteto darbuotojo ar bendradarbio. Ne veltui budeliai tardymų metu sakydavo: "Mes niekuo dėti ir nieko nežinome. Jūsų pačių žmonės mums dirba". Šiandien jau galima paklausti: kas tuos žmones kaip peles prie lašinių viliojo? Ar ne partiečiai? Vargas būdavo tam, kuris nekrepdavo į kvietimus dėmesio. Prasidėdavo tamponymai po KGB.

Prisimenu tuos laikus, kai mano mokykloje dirbo mokytojas, pabėgęs nuo tremties. Kartą jis prisitarė: "Padariau didelę klaidą įstojęs į komjaunimą, vėliau – į partiją. Maniau, jog paliks ramybėje, o išėjo atvirksčiai. Dar nežinia, kuo viskas baigsis". Mokytojas leido suprasti, kad jam pavesta mane sekti. Geru žodžiu jį prisimenu ir šiaandien. Nemanau, kad jis būtų palūžęs ar "persipudravęs".

Prieš mano areštą, 1952-ųjų pabaigoje, buvau iškviesta į Rietavo partijos komitetą. Pusę dienos mane

kvotė trys sekretoriai reikalaujami perrašyti ir patvirtinti skundą, kad mūsų mokykloje yra mokytojų, kurie skleidžia buržuazinę ideologiją. Atsakai jiems, jog esu eilinė mokytoja ir man nerūpi, kas kaip dirba. Nors grasino, įkalbinėjo, bet šiaip taip išsiderėjau, kad būtų parašytos jų protokole mano mintys. Privalėjau pasirašyti, kad apie mūsų pokalbį niekam nepasakosiu.

Išėjusi iš kabineto nubėgau pas mokyklos direktorę. Jai ir mokslo dalies vedėjai papasakojau apie įvykusį pokalbį partijos komitete. Abi moterys mane ramino, guodė. Vėliau, kai buvau areštuota, tardytojas net "pagyrė": taip gerai dirbai, dabar kaltink tik save. (Mokyklos direktorė buvo parašiusi gerą charakteristiką.)

Prabėgo gal trys mėnesiai. Vieną dieną buvau iškviesta į Klaipėdos švietimo skyrių. Čia skyriaus vedėjas pradėjo mane "agituoti", kad Rietavo vidurinėje mokykloje dėstyčiau rusų kalbą. Man nesutikus, tuoj pat pridūrė: "Turėsi važiuoti į Vilnių, pas švietimo ministrą. Jis tave pasirinko. Pavėžėsime tave iki stotelės. Dar šį vakarą..."

Atsidūriau ne pas švietimo

ministrą, o saugume. Tardydavo iki sąmonės netekimo ir nuteisė 10 metų tremties. Be įkalčių ir be kaltės. Nukentėjo ir mano šeima. Grįžusi iš tremties dar ilgai buvau šantažuojama ir persekiojama (net 1997 metais). Tų pačių agentų ir jų parankinių už tiesą buvau perduota teismui. Iš manęs reikalavo 10 tūkst. litų.

Kas turi ausis ir akis, supranta, ką komunistai padarė Lietuvoje. Vienus pasmerkė fizinei, kitus - dvasinei mirčiai. O ir šiaandien buvę partiečiai, vėliau pasivadinę eldėdėpistais, persipudravo ir išvertė savo kailį. Jie deda visas pastangas, kad suskaldytų ir sunaikintų mūsų tautą. Anot vieno šviesuolio, Komunistų partija buvo ir tebėra tautos naikintoja. Komunistai žudė visus, kurie nenuleikė galvos prieš bolševikines banditiškas idėjas, atėmė minties, sąžinės ir žodžio laisvę. Ir ne tik tai...

Tik Sąjūdžio, didžiavirio Vytauto Landsbergio ir jo bendraminčių dėka šiaandien turime laisvę. Tik nepamirškime, kad žvėris nemiega. Jis nepavargdamas dieną ir naktį pudruojasi.

Zuzana BITINIENĖ
Rietavas

Kodėl mes tokie?..

Prabėgo 61-eri metai nuo tų dienų, kai mūsų tautą pavergė bolševizmo hidra. Kraštas buvo sugriautas ir išgrobstytas. Vos nepraradome kultūros lobių, tautinių šaknų, buvo išardytas žemės ūkis. O kiek iškilių žmonių patyrė didelį vargą šiuose tretyje, kiek jų netekome...

Dvylika metų gyvename nepriklausomoje Lietuvoje. O kaip sunkiai atsikratome bolševizmo tvaiko. Baisiausia tai, kad mes susiskaldėme, kad neskiriame blogio nuo gėrio.

Anuomet bolševizmo ideologai kalė į galvas "kapitalistinio" apsupimo baimę, dabar Lietuvai tapus nepriklausomai tie patys bolševizmo pasekėjai pradėta juoda darba tęsia. Tam tikra dalis žmonių tuo tiki ir net pritaria...

Atsigręžkime atgal ir prisiminkime, kokie mes buvome prieš okupaciją. Buvo mūsų krašte tautai atsivariusių ir pasiaukojusių žmonių, negailinčių nei jėgų, nei proto dėl tėvynės suklestėjimo. Šiandien - kas netingi, tas plėšia ir grobsto mūsų šalį. Net ir Seimas priima tokius įstatymus, kurie padeda įsitvirtinti ir klestėti korupcijai. Dalis mūsų tautiečių (prasigėrusių ir tinginių) balsuoja už tuos, kurie žada išspręsti švietimo, sveikatos apsaugos problemas, pažaboti nusikaltimus ir korupciją, sukurti naujas darbo vietas. Bet laimėję rinkimus savo pažadus pamiršta. Mes, dori Lietuvos žmonės, norime užsidirbti duoną sąžiningai, o ne pašalpų prašyti.

Daug blogybių dabar klaidžioja po Lietuvą. Gal ir mes patys kalti, kad leidžiame per TV rodyti nepadoraus turinio filmus, nepaisome doros, pamynėme tikėjimą. Mūsų atžalos visa tai mato ir supranta. Prisimenu savo jaunystę, kaip tada linksminomės, kaip dirbome ir mokėmės. Visi buvome užimti ir apie blogį neturėjome laiko net pagalvoti.

Visas mano išvardytas blogybes atnešė okupantai. Ir vieni, ir kiti. O labiausiai - bolševikai.

Antanas ŠIMĖNAS
Panevėžys

Gali papasakot

"Tremtynyje" Nr. 35 buvo išspausdinta žinutė, kurioje minima Antano Oranto pavardė (jis areštuotas 1941 m. birželio 14 d., mirė 1942 m. sausio 3 d. Omegos lageryje, Čiornoje ozero gyv., Archangelsko sr.). Apie tai rašė jo sūnus. Jis kreipėsi į skaitytojus šiais žodžiais: "Nežinau, ar šiuo metu yra likęs nors vienas šio baisaus lagerio kankinys".

Sulaukėme kaunietės p. Nijolės skambučio. Ji sakė pažįstanti buvusį Omegos lagerio kalinį, kuris dar gyvas ir gyvena atokiame Lietuvos krašte. Jei tai tas pats žmogus, ji galėtų suteikti išsamesnę informaciją.

Teirautis tel. (8-37) 316517, kviesti Nijolę.

Patikslinimas

Rugsėjo 5 d. "Tremtynyje" (Nr. 36) aprašant išvyką Vytauto apygardos partizanų takais ne dėl redakcijos kaltės įsibrovė netikslumas. Rašoma, kad paminklas Antadavainės k. žuvusiems broliams F. ir B. Stasiškiams, J.Čyžui ir I.Klibui pastatytas LGGRT centro lėšomis. Iš tiesų šis paminklas pastatytas likusių gyvųjų Audros būrio partizanų ir žuvusių artimųjų lėšomis.

Jonas ABUKAUSKAS,
buvęs Audros būrio partizanų vadas

Kovos už laisvę simbolis

Rugsėjo pirmoji – pirmą tikrosios laisvės dieną, kai Lietuvoje nebeliko nė vieno okupacinės kariuomenės kareivio. Šią ypatingą dieną Biržų r. Geidžiūnų kaimo kapinėse buvo pašventintas paminklas Geidžiūnų parapijos buvusiems LLK dalyviams, tremtiniams ir politiniams kaliniams. Dalyvavo LLKS pre-

uz laisvę simboli – pašventino parapijos klebonas Egidijus Vijeikis.

LLKS ginkluotojo pasipriešinimo dalyvis, karys savanoris, buvęs parapijietis Jurgis Kučinskis apibūdino apylinkės partizaninį judėjimą, paminėjo buvusių vadų – Jono Palšio, Kosto Kregždės, Jono Rastausko ir kitų žuvusių, nukan-

nė, LPKTS Biržų sk. Atminimo sekcijos narė Erena Aukštuoliene. Ji priminė žuvusius lageryje: kleboną Petrą Liepą, Česlovą Stišką, vargonininką Domą Rašymą ir kt. Iš Geidžiūnų parapijos buvo ištremtos 74 šeimos, t.y. 248 žmonės. Vien iš Geidžiūnų kaimo buvo ištremta 13 šeimų – 47 žmonės. Nebuvo nė vieno kaimo, iš ku-

Šventės dalyviai prie paminklo Geidžiūnų kaime

zidiumo pirm. dim. kpt. Jonas Čeponis, LLKS Prisikėlimo apygardos vadas Juozas Mocius, LPKTS Panevėžio sk. Istorinio atminimo komiteto pirm. Antanas Šimėnas, Biržų šauliai.

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis Geidžiūnų bažnyčioje, giedojo Biržų tremtinių choras. Po to dalyvių eisena nusitęsė į kapines. Paminklą – Geidžiūnų parapijos žmonių aukos, kančios ir kovos

kintų ir net nežinia kur užkastų partizanų pavardes. Iš viso parapijoje 44 žuvusieji.

Pirmoji okupacijos auka mūsų parapijoje buvo mok. Stasys Smailys, 1941 m. birželio 14 d. ištremtas su šeima į Sibirą. Antroji – Liondris Nemas, nukankintas 1941 m. birželio 23 d. Trečioji – Vladas Zubas, žuvęs 1943 m. nuo vokiečio kulkos.

Kalbėjo Geidžiūnuose gimusi ir augusi 1948 m. tremti-

rio nebūtų ištremta bent viena ar dvi šeimos. Ji kvietė gyventojus, tragiškų laikų liudininkus kalbėti, nenusinešti į Amžinybę to, ko daugiau niekas nebesakys.

Partizanų ir tremties dainas dainavo Biržų tremtinių choras.

Paminklas pastatytas keleto žmonių, o daugiausia – brolių Jono ir Jurgio Kučinskių – iniciatyva ir darbu.

Erena AUKŠTUOLIENĖ

Neužmirštamas šventadienis

Rugpjūčio pabaigoje Palangoje pašventinta Kardo rinktinės Narimanto kuopos 1945-1953 m. žuvusiems partizanams įamžinti paminklinė lenta

Pasak Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Palangos sk. sekretorės Irenos Gričiūtės-Stonkienės, paskutinis kaitraus šių metų rugpjūčio sekmadienis krašto vasaros sostinėje daugeliui buvo neužmirštamas. Tą dieną Palangoje liepsnojo šėtono rankos padegtas kurhauzas, gero šimtmečio senumo svečių namai, į kuriuos tarsi ironizuodamas žvelgia bronzinis tautos patriarcho Jono Basanavičiaus veidas: „Ak, kaip dar nemokėsiškai elgiatės su lietuviška laisve! Argi pinigai – visagaliai?..“

Petro Gabrėno vadovaujami buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai kartu su artimai-

siais ir giminėmis iš Kretingos, Vydmantų, Darbėnų, dalyvaujant šilutiškei Donatui Daugintienei-Jasevičienei, būriavosi už senosios Palangos vaistinės esančiame Atminties kiemelyje. Bažnyčios klebonas Vytautas Petrauskas iškilmingai pašventino Žemaitijos apygardos Kardo rinktinės Narimanto kuopos 1945-1953 m. žuvusiems 29 partizanams įamžinti skirtą paminklinę lentą. Irena Gričiūtė-Stonkienė ir Stefanija Večerskytė-Daukšienė neslėpė džiaugsmo sakydamos, jog idėja pastatyti paminklinę lentą subrendo prieš penkerius metus. Smagu, kad šiai idėjai pritarė ir padėjo ją

įgyvendinti dėmesingasis Petras Gabrėnas, taip pat Vydmantų paminklų dirbtuvių meistrai.

- Negalėjome partizanų perlaidoti, tai nors gražiai įamžinome, - sakė Irena Gričiūtė-Stonkienė. - Už tai dėkingi ir partizanų artimieji.

Iškilmių dalyviai dar ilgai dalijosi prisiminimais, kalbėjo Sausio 13-osios brolijos pirmininkė J. Bieliauskienė, poetė N. Rimkienė deklamuavo savo eiles, padainavo moterų ansamblio „Atmintis“ narės ir A. Žilio vadovaujamas jūros šaulių vyrų choras „Žilvinas“.

Gediminas GRIŠKEVIČIUS

LGGRTC centro Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistentu vardui gauti sąrašą

Tęsinys

Marijona Adomavičienė-Jurčiukoniūtė, ryšininkė, Lazdijų apskr. ir valsč. 1945-1948 m.

Valerija Alaunienė-Keraitytė, ryšininkė, Panevėžio apskr. Raguvos valsč. 1944-1951 m.

Vanda Aleksiejava-Jankauskienė-Tekoriūtė, rėmėja, Telšių apskr. Varnių valsč. 1944-1945 m.

Romualdas Aleksiušas, partizanas, Panevėžio apskr. Raguvos valsč. 1944-1945 m.

Jonas Ališauskas, ryšininkas, Alytaus apskr. Stakliškių valsč. 1944-1947 m.

Stanislovas Ališauskas, karys, Ukmergės apskr. Balninkų valsč. Vietinė rinktinė 1944 02 16 – 1944 05 15

Vytautas Juozapas Ambrazevičius, partizanas, Marijampolės apskr. ir valsč. 1945-1949 m.

Bronislovas Andriejaitis-Endriejaitis (po mirties), partizanas, Tauragės apskr. Eržvilko valsč. Pavidaujo būrys 1945-1946 m.

Jonas Ašakas, pasipr. akcijų dalyvis, Zarasų apskr. Smalvų valsč. 1945-1950 m.

Stasys Aukštuolis (po mirties), sukilimo dalyvis, Ukmergės apskr. Balninkų valsč. 1941 06 22-28

Vaclovas Baušys (po mirties), partizanas, Švenčionių apskr. Daugėliškių valsč. 1949 03 – 1949 10

Albertas Bekintis (po mirties), partizanas, Rokiškio apskr. ir valsč. 1944-1947 m.

Bronius Bekintis (po mirties), partizanas, Rokiškio apskr. ir valsč. 1944-1947 m.

Ladas Bekintis (po mirties), partizanas, Rokiškio apskr. ir valsč. 1944-1947 m.

Albinas Feliksas Biliūnas (po mirties), partizanas, Tauragės apskr. Batakių valsč. Kęstučio apyg. 1946-1947 m.

Bronius Birbilas (po mirties), sukilimo dalyvis, Panevėžio apskr. Raguvos valsč. 1941 06 22-28

Vilius Bražėnas, karys, Mažeikių apskr. Sedos valsč. Tėvynės apsaugos rinkt. 1944 08 – 1944 10

Bronislovas Briedis, partizanas, Biržų apskr. N. Radviliškio valsč. 1944-1946 m.

Vicas Buliauskas, ryšininkas, Panevėžio apskr. Ramygalos valsč. Vėtros būrys 1945-1948 m.

Motiejus Butkevičius (po mirties), partizanas, Trakų apskr. Žaslių valsč. Didžiosios Kovos apyg. Milžino būrys 1944-1947 m.

Jonas Ceslikauskas (po mirties), partizanas, Panevėžio apskr. ir valsč. 1944-1945 m.

Vladislovas Cicėnas (po mirties), partizanas, Švenčionių apskr. Mielagėnų valsč. Didžiosios Kovos apyg. 1944-1948 m.

Gediminas Čekanavičius, ryšininkas, Lazdijų apskr. Rudaminos valsč. 1944-1947 m.

Juozas Čepaitis, karys, Marijampolė, Vietinė rinktinė 301 batalionas 1944 02 16 – 1944 05 15

Simonas Čiukšys, karys, Ukmergė, Vietinė rinktinė 302 batalionas 2 kuopa 1944 02 16 – 1944 05 15

Stasys Čizas, karys, Marijampolės apskr. Kalvarijos valsč. Vietinė rinktinė 304 batalionas 1 kuopa 1944 02 16 – 1944 05 15

Vladas Čypas, sukilimo dalyvis, Rokiškio apskr. Panemunėlio valsč. 1941 06 22-28

Natalija Dabkevičienė-Bakšaitytė, ryšininkė, Raseinių apskr. ir valsč. 1946-1949 m.

Andrius Daugirdas (po mirties), partizanas, Alytaus apskr. Daugų valsč. Dainavos apyg. Rugio būrys 1944-1945 m.

Amelija Drungilienė-Budriūtė, pogr. spaudos platintoja, Kelmės apskr. Užvenčio valsč. 1947-1953 m.

Lucija Drungilienė-Butkytė, ryšininkė, Rokiškio apskr. Južintų valsč. Dobilos būrys 1945-1947 m.

Stanislovas Dubietis (po mirties), ryšininkas, Ukmergės apskr. Musninkų valsč. Šerno būrys 1944-1945 m.

(B.d.)

Atsiliepiamus apie šiuos kandidatus siųskite adresu: LGGRTC Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. 31 41 57.

Pagerbėme Vinčą Pesliką-Griausmą

Anyškėčių rajone, Rarutėnų kaime, buvo pašventintas paminklas, skirtas pažymėti partizano Vinco Pesliko-Griausmo žūties vietą. Žmonės rinkosi į Surdegio bažnyčią, kur žuvusiojo atminimui buvo aukojamos šv. Mišios. Vėliau visi patraukė į partizano žūties vietą. Iškilmes prie paminklo pradėjo A.Šimėnas, buvęs ryšininkas, politinis kalinys. Jis papasakojo

apie partizaną V.Pesliką-Griausmą ir jo žūties aplinkybes. Paminklą pašventino mons. Saulius Pilipavičius, šventę pajavairino LPKTS Anyškėčių sk. politinių kalinių ir tremtinių choras. Poetas Kulvinskas eilėraščiais ir skambiu žodžiu pagerbė žuvusį partizaną. Lietuvos partizanus prisiminė ir apie jų kovas kalbėjo ir buvusi tremtinė, Panevėžio "Caritas" na-

rė Emilija Keibienė. Susirinkusiems už tėvo atminimo pagerbimą padėjo V.Pesliko dukra. Šventę baigė Anyškėčių savanorių šventinis salutas.

Antanas ŠIMĖNAS,
Pasipriešinimo istorijos komiteto pirmininkas
Nuotr. Šventės dalyviai prie paminklo, žyminčio V.Pesliko-Griausmo žūties vietą

Padėka

Rugpjūčio 25 d. Palangoje buvo pašventintas paminklas Narimanto kuopos žuvusių partizanų atminimui įamžinti. Iškilmingose apeigose dalyvavo žuvusiųjų giminės, draugai ir pažįstami, Palangos buvę politiniai kaliniai, tremtiniai bei svečiai. Vytautas Jurevičius visų žuvusiųjų giminių ir artimųjų vardu nuoširdžiai dėkoja Petruui Gabrėnui už darbą ir pastangas, skirtas šio paminklo statybai.

Skelbimai

Rugsėjo 22 d. (sekmadienį) Raguvoje, Panevėžio raj., bus paminėta partizano B.Krivicko-Vilniaus žūties diena.

12 val. šv. Mišios Raguvos bažnyčioje. Po mišių Putiliškių kapinėse, prie paminklo, įvyks minėjimas. Aplankysime Raguvos paminklą partizanams.

11 val. išvykstame iš Nepriklausomybės aikštės (Panevėžyje). Registruotis būstinėje.

Rugsėjo 29 d. bus paminėtos Tauro apyg. Žalgirio rinkt. partizano kpt. Jurgio Valčio 57-osios žūties metinės.

12 val. Šakių raj. Lukšių parapijos bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių – Lukšių parapijos kapinėse aplankysime kpt. J.Valčio ir jo bendražygio partizano Vytauto Petkūno kapus ir kpt. J.Valčio žūties vietoje pastatytą paminklą. Vėliau vaišinsimės atsiėstomis vaišėmis.

Gal galėtų tremtinių šeima priimti gyventi už pagalbą buityje. Tel. (8-37) 321593, kviesiti Liudą.

Kviečiame į Tomsko lietuvačių studentijos susitikimą

Rugsėjo 28 d. 11 val. kviečiame buvusius įvairiausių Tomsko bendrųjų, profesinių, vidurinių, aukštųjų ir kitokių mokyklų moksleivius, studentus, dėstytojus, aspirantus, įsigijusius diplomus ir negavusius jų, bet pradėjusius siekti specialybės Sibire, į trečiąjį Tomsko lietuvačių studentijos susitikimą, kuris įvyks Šiaulių universiteto centriniuose rūmuose (buvusiuose Inžinierių namuose), Baltojoje salėje.

Ketiname mūsų "studentišką broliją" praplėsti, todėl kviečiame dalyvauti ir kitų Sibiro miestų: Irkutsko, Krasnojarsko, Barnaulo ir kt., absolventus. Tai bus žmonių, kurie neturi savo Alma Mater Lietuvoje, šventė. Šventės metu prisiminsime studijų laikus, mokytojų ir draugų vardus. Savo jaunystės prisiminimus užfiksuosime mūsų bendroje knygoje. Šiaulių universitetas maloniai sutiko mus priimti. Pažaisime kėgliais, pabendrausime prie kavos puodelio. Pakviesime į susitikimą studentus. Atsivežkite savo pomėgio eksponatų, dainų, piešinių, knygų, eilių ir t.t. Jei norėtumėte susitikti ar supažindinti kitus su Jums žinomu įdomiu žmogumi, praneškite iš anksto savo pageidavimus.

Norėčiau priminti, kad praėjusį kartą buvo nutarta: paruošti ir atspausdinti knygą apie tremtinių vaikus, siekusius mokslo Tomске ir kituose miestuose. Norinčius labai prašome atsivežti informacijos ir nuotraukų apie save.

Informacija Šiauliuose tel. (8-41) 390115 arba mob. (8-612) 62837. Laiškus siųsti Romualdui BALTUČIUI, Rasos 22-49, Šiauliai.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Vincas Matulis 1916-2002

Gimė Vidgirių k., Keturvalakių valsč., Vilkaviškio apskr., ūkininko šeimoje. 1940 m. baigė Marijampolės mokytojų seminariją ir įstojo į Kauno valstybinį universitetą, Technologijos fakultetą. 1947 06 28 areštuotas ir nuteistas 10 m. lagerio ir 5 m. be teisių. Kalėjo Vorkutos lageriuose. 1956 03 02 baigęs kalėti buvo išsiųstas pas ištremtus tėvus į Tiurnėnės sr., Jurginsko raj. Gavęs leidimą atostogų metu grįžti į Lietuvą 1956 07 05 vedė Oną Šlėktaite. 1958 m. galutinai grįžo į Lietuvą, gyveno Kau-

ne, dirbo pagal specialybę. Palaidotas Karmėlavos kapinėse. Buvo LPKTS Kauno sk. narys. Užjaučiame artimuosius.

Bendražygiai

Stanislovas Vaišnoras 1923-2002

Gimė Kuršėnuose, Varlynės vienkiemyje, ūkininko šeimoje. 1945 m. šeima ištremta į Molotovo sr., Kudymkaro gyv. 1947 m. pabėgo iš tremties, grįžo į Kuršėnus, tačiau greitai suimtas ir nuteistas 3 m. kalėti.

Į Lietuvą grįžo 1958 m. Vedė, užaugino 2 sūnus.

Palaidotas Kuršėnuose, Micaičių kapinėse.

Tebūnie Tau lengva Lietuvos žemelė.

LPKTS Kuršėnų skyrius

Ona Andriuškevičiūtė-Skaisgirienė 1925-2002

Gimė Lazdijų apskr., Rudaminos valsč. Padėjo partizanams, platino spaudą. 1946 m. areštuota. Kalėjo Kolymos, Magadano lageriuose. 1955 m. paleista. Ištekėjo, susilaukė sūnaus. Grįžusi apsigyveno Marijampolės apskr., Puskelnų k. Dirbo medicinos srityje. Išaugino 2 sūnus ir dukrą.

Palaidota Marijampolės kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame jos šeimą.

LPKS Marijampolės skyrius

Jonas Žibūda 1931-2002

Gimė Menciškės k., Lazdijų raj., 6 vaikų šeimoje. Du broliai žuvo už Lietuvos laisvę. Brolis, sesuo ir jis buvo ištremti į Krasnojarsko sr. Širos rajoną. Grįžęs apsigyveno gimtajame kaime. Vedė tremtinę, užaugino 5 vaikus. Dirbo Kapčiamiesčio chemijos ruože sakintoju. Buvo aktyvus "Lietuvos Katalikų Kronikos" rėmėjas.

Užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Lazdijų skyrius

Ona Stankūnienė 1917-2002

Gimė JAV, Rokforto mieste. 1923 m. su tėvais grįžo į Pukonių k., Šeduvos valsč. 1951 m. spalio mėn. šeima ištremta į Krasnojarsko kr., Kazačinsko raj. 1958 metais grįžo į Lietuvą. Apsigyveno Panevėžyje. Užaugino du sūnus. Nuo 1991 m. – LPKTS Panevėžio skyriaus narė.

Palaidota Panevėžyje, Ramygalos g. kapinėse, šalia vyro.

Nuoširdžiai užjaučiame sūnus ir artimuosius.

LPKTS Panevėžio skyrius

